

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра публічного та приватного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D8 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Право»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни обов'язкова дисципліна професійної підготовки

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Ірина КОЗАКОВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою публічного та приватного права
протокол № 1
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Ірина КОЗАКОВА

Укладач: *Фесенко Олександр Миколайович*, доктор юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни *«Господарське процесуальне право України»* доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти базовими знаннями з теорії держави і права, логіки та критичного мислення, уміння висловлювати свою думку, будувати аргументацію та робити обґрунтовані висновки; основами матеріального господарського права (в частині правового статусу суб'єктів господарювання та договірних зобов'язань), цивільного права (щодо захисту права власності) та адміністративного права; базовими засадами цивільного процесуального права та адміністративного судочинства в частині загальних правил судочинства, принципів доказування, підсудності та стадій розгляду справ; інформаційними технологіями: вміння працювати з текстами, електронними реєстрами, офіційними базами законодавства тощо; навичками письмової роботи: складання планів, правових аналізів, написання рефератів та курсових робіт; а також основами загальної та професійної етики, правової культури й академічної доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Господарське процесуальне право України»* є система правових норм і принципів, що регулюють діяльність господарського суду та інших учасників судового процесу, а також суспільні відносини, які виникають під час правосуддя у господарських справах при розгляді та вирішенні спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, захистом порушених або оспорюваних прав і законних інтересів суб'єктів господарювання, а також при перегляді судових рішень та їх виконанні.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Господарське процесуальне право України»* є формування у здобувачів системного розуміння засад і процедур господарського судочинства, порядку розгляду та вирішення спорів у сфері господарської діяльності, засвоєння норм Господарського процесуального кодексу України, а також набуття здатності застосовувати процесуальні норми у практичній діяльності, складати процесуальні документи, аналізувати судову практику та забезпечувати ефективний захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання у господарських судах.

Основне завдання навчальної дисципліни *«Господарське процесуальне право України»* полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо засад і правил правосуддя в господарських судах, а також набуття ними практичних навичок, необхідних для самостійного ведення справ, кваліфікованого захисту прав суб'єктів підприємництва, самостійної підготовки проєктів процесуальних документів та ефективного представництва інтересів учасників господарських правовідносин на всіх стадіях судового процесу.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Господарське процесуальне право України» забезпечує набуття таких компетентностей і програмних результатів:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК04	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК06	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК09	Здатність працювати в команді.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4	Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини
СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН02	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист
-------	--

	прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.
ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН15	Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
ПРН17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Господарське процесуальне право як галузь права, наука і навчальна дисципліна	12	2	4			6	16	1	1			14
Тема 2. Юрисдикція та підсудність господарських справ	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 3. Учасники процесу, процесуальні строки, витрати та санкції	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 4. Докази та доказування у господарському процесі	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 5. Загальні положення позовного провадження	14	2	4			8	15	1	2			12
Тема 6. Порушення провадження та підготовка справи до розгляду	14	2	4			8	15	1	2			12
Тема 7. Розгляд справ у суді першої інстанції	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 8. Особливі категорії справ у господарському процесі	18	4	6			8	17	1	2			14
Тема 9. Перегляд судових рішень у господарському процесі	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 10. Процесуальні питання пов'язані з виконанням судових рішень господарських судів	18	4	6			8	15	1	2			12
Усього годин	150	28	44	0	0	78	150	10	16	0	0	124

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Господарське процесуальне право як галузь права, наука і навчальна дисципліна

Поняття, предмет і метод господарського процесуального права. Система галузі господарського права. Джерела господарського процесуального права України. Господарське процесуальне право як наука та навчальна дисципліна. Співвідношення господарського процесуального права з іншими галузями права.

Тема 2. Юрисдикція та підсудність господарських справ

Предметна юрисдикція господарських спорів. Інститут територіальної підсудності: види та правила передачі справи з одного суду до іншого. Договірна підсудність та арбітражне застереження. Юрисдикція корпоративних спорів. Наслідки порушення правил підсудності.

Тема 3. Учасники процесу, процесуальні строки, витрати та санкції

Процесуальні строки: класифікація, порядок обчислення, зупинення та поновлення пропущених строків. Склад та порядок розподілу судових витрат. Заходи процесуального примусу. Самопредставництво та представництво. Процесуальне правонаступництво: підстави та порядок заміни сторони.

Тема 4. Докази та доказування у господарському процесі

Стандарт вірогідності доказів. Електронні докази: поняття, форма подання до суду та особливості дослідження цифрової інформації. Класифікація доказів. Забезпечення та витребування доказів. Належність та допустимість доказів.

Тема 5. Загальні положення позовного провадження

Право на звернення до господарського суду. Види позовів в господарському процесі. Забезпечення позову в господарському судочинстві. Процесуальні наслідки порушення правил звернення з позовом до господарського суду.

Тема 6. Порушення провадження та підготовка справи до розгляду

Залишення позовної заяви без руху: процедура виправлення недоліків та наслідки їх неусунення. Відмова у відкритті провадження та повернення заяви. Підготовче засідання суду. Врегулювання спору за участю судді. Мирна угода.

Тема 7. Розгляд справ у суді першої інстанції

Спрощене позовне провадження. Стадії розгляду справи по суті: відкриття засідання, з'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати. Види судових рішень. Зупинення та закриття провадження у справі.

Тема 8. Особливі категорії справ у господарському процесі

Особливості розгляду справ про банкрутство. Встановлення юридичних фактів. Провадження з іноземним елементом. Корпоративні спори. Справи про оскарження рішень третейських судів.

Тема 9. Перегляд судових рішень у господарському процесі

Апеляційне оскарження: об'єкти оскарження, строки та межі перегляду справи в апеляційній інстанції. Касаційні фільтри: законодавчі обмеження на оскарження рішень у малозначних справах. Повноваження суду касаційної інстанції: підстави для скасування рішень та направлення справи на новий розгляд. Перегляд за нововиявленими обставинами: підстави, строки та процедура відкриття провадження. Виключні обставини: роль Великої Палати ВС у перегляді рішень з підстав неоднакового застосування норм права.

Тема 10. Процесуальні питання пов'язані з виконанням судових рішень господарських судів

Судовий контроль за виконанням судових рішень. Виконавчі документи господарського суду. Процесуальні дії на стадії виконання. Зміна способу та порядку виконання, відстрочка та розстрочка виконання. Оскарження рішень, дій або бездіяльності державного (приватного) виконавця.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Господарське процесуальне право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	2	1
2	Тема 2. Юрисдикція та підсудність господарських справ	2	1
3	Тема 3. Учасники процесу, процесуальні строки, витрати та санкції	2	1
4	Тема 4. Докази та доказування у господарському процесі	2	1
5	Тема 5. Загальні положення позовного провадження	2	1
6	Тема 6. Порушення провадження та підготовка справи до розгляду	2	1
7	Тема 7. Розгляд справ у суді першої інстанції	4	1
8	Тема 8. Особливі категорії справ у господарському процесі	4	1
9	Тема 9. Перегляд судових рішень у господарському процесі	4	1
10	Тема 10. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень господарських судів	4	1
Усього годин		28	10

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Господарське процесуальне право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	4	1
2	Тема 2. Юрисдикція та підсудність господарських справ	4	1
3	Тема 3. Учасники процесу, процесуальні строки, витрати та санкції	4	1
4	Тема 4. Докази та доказування у господарському процесі	4	1
5	Тема 5. Загальні положення позовного провадження	4	2
6	Тема 6. Порушення провадження та підготовка справи до розгляду	4	2
7	Тема 7. Розгляд справ у суді першої інстанції	4	2
8	Тема 8. Особливі категорії справ у господарському процесі	6	2
9	Тема 9. Перегляд судових рішень у господарському процесі	4	2
10	Тема 10. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень господарських судів	6	2
Усього годин		44	16

8. План семінарських занять

Тема 1. Господарське процесуальне право як галузь права, наука та навчальна дисципліна

Мета: засвоєння знань про предмет, метод, систему та джерела господарського процесуального права як галузі права, науки та навчальної дисципліни, а також про правову природу судочинства в господарських судах.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття, предмет, метод та систему господарського процесуального права України?
2. Які специфічні риси відрізняють господарську процесуальну форму від інших видів судочинства?
3. З яких нормативно-правових актів складається система джерел господарського процесуального права та яка роль рішень Верховного Суду в ній?
4. Які особливості мають господарські процесуальні правовідносини, їхні суб'єкти, об'єкти та зміст?
5. Як співвідноситься господарське процесуальне право України як наука, навчальна дисципліна та галузь права?

Тема 2. Юрисдикція та підсудність господарських справ

Мета: формування знань про правову природу, види та критерії розмежування юрисдикції господарських судів, а також про правила визначення підсудності господарських справ.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття господарської юрисдикції (предметної, суб'єктної, інстанційної, територіальної) та які критерії її визначення?
2. Які категорії справ відносяться до виключної юрисдикції господарських судів згідно з Господарським процесуальним кодексом України?
3. За якими правилами визначається територіальна підсудність господарських справ та які існують її види (загальна, альтернативна, виключна)?
4. За яких правових підстав та у якому порядку господарський суд може передати справу на розгляд іншому суду?
5. Які процесуальні наслідки настають у разі порушення правил юрисдикції або підсудності при відкритті провадження у справі?

Тема 3. Учасники процесу, процесуальні строки, витрати та санкції

Мета: засвоєння знань про склад та правовий статус учасників господарського процесу, правила обчислення процесуальних строків, структуру судових витрат та порядок застосування заходів процесуального примусу.

Питання для обговорення:

1. Кого відносять до учасників господарського процесу та чим відрізняється статус сторін (позивача і відповідача) від статусу третіх осіб?
2. Які особливості має інститут представництва в господарському суді та які документи підтверджують повноваження адвоката чи законного представника?
3. Як класифікуються процесуальні строки в господарському судочинстві, за якими правилами вони обчислюються, зупиняються, поновлюються або продовжуються?
4. З яких елементів складаються судові витрати в господарському процесі, як визначається розмір судового збору та порядок розподілу витрат між сторонами?
5. За які саме правопорушення, у якому порядку та які види заходів процесуального примусу (санкцій) має право застосувати господарський суд?

Тема 4. Докази та доказування у господарському процесі

Мета: формування знань про правову природу доказів у господарському процесі, правила доказування, критерії оцінки доказів, види засобів доказування та порядок їх подання до суду.

Питання для обговорення:

1. Що становить собою поняття доказів у господарському процесі та як розподіляється обов'язок доказування між сторонами?
2. У чому полягає юридичний зміст стандартів і властивостей доказів (належність, допустимість, достовірність, вірогідність)?
3. Які особливості мають окремі види засобів доказування (письмові, речові, електронні докази, висновки експертів, показання свідків)?
4. Яким є процесуальний порядок подання, витребування, забезпечення та дослідження доказів господарським судом?
5. Які підстави та процедура звільнення від доказування (загальновідомі, преюдиційні факти) передбачені в господарському судочинстві?

Тема 5. Загальні положення позовного провадження

Мета: засвоєння знань про сутність та стадії позовного провадження, правові підстави реалізації права на позов, вимоги до процесуальних документів та порядок відкриття провадження у господарській справі.

Питання для обговорення:

1. Що становить собою позовне провадження як основна форма розгляду справ у господарському суді та які існують його види?
2. Що таке позов, з яких елементів (предмет, підстава, зміст) він складається та чим відрізняється матеріально-правова сторона позову від процесуальної?
3. Які правові вимоги висуває закон до форми та змісту позовної заяви, відзиву на неї, відповіді на відзив та заперечення?
4. Яким є процесуальний порядок та підстави для залишення позовної заяви без руху, її повернення або відмови у відкритті провадження у справі?
5. З яких процесуальних дій складається стадія відкриття провадження у господарській справі судом першої інстанції?

Тема 6. Порушення провадження та підготовка справи до розгляду

Мета: вивчення процесуального порядку відкриття провадження та завдання стадії підготовчого провадження в господарському суді.

Питання для обговорення:

1. Яким є процесуальний порядок та строки прийняття судом позовної заяви та відкриття провадження у справі?
2. Які завдання, строки та загальне значення має стадія підготовчого провадження в господарському процесі?
3. Які саме процесуальні дії зобов'язаний вчинити суддя під час підготовки господарської справи до розгляду?
4. У чому полягає сутність підготовчого засідання та які питання вирішуються під час його проведення?
5. За яких правових умов та в якому порядку суд приймає рішення про закриття підготовчого провадження та призначення справи до розгляду по суті?

Тема 7. Розгляд справ у суді першої інстанції

Мета: формування знань про процесуальний порядок, строки, стадії та правила розгляду господарської справи по суті судом першої інстанції, про види та вимоги до судових рішень.

Питання для обговорення:

1. Які завдання, строки, структура і загальний порядок розгляду господарської справи по суті?
2. З яких етапів складається судовий розгляд (відкриття засідання, з'ясування обставин, дослідження доказів, судові дебати)?

3. Які процесуальні наслідки настають у разі неявки в судове засідання учасників справи або їхніх представників?

4. За яких правових підстав суд приймає рішення про відкладення розгляду справи, оголошення перерви, зупинення чи закриття провадження?

5. Які існують види судових рішень у господарському процесі та які вимоги (законність, обґрунтованість) висуваються до рішення суду?

Тема 8. Особливі категорії справ у господарському процесі

Мета: засвоєння знань про процесуальні особливості та порядок розгляду окремих категорій справ і застосування спеціальних процедур у господарських судах.

Питання для обговорення:

1. Які особливості має процесуальний порядок розгляду справ про банкрутство (неплатоспроможність) суб'єктів господарювання?

2. Яким є правовий режим та специфіка судового розгляду корпоративних спорів у господарських судах України?

3. Які процесуальні особливості притаманні розгляду господарських справ у сфері захисту прав інтелектуальної власності?

4. За якими правилами та в якому порядку здійснюється розгляд справ за участю іноземних суб'єктів господарювання?

5. У чому полягає сутність та процедура врегулювання господарського спору за участю судді як особливої форми вирішення конфлікту?

Тема 9. Перегляд судових рішень у господарському процесі

Мета: отримання знань про правову природу, підстави та процесуальний порядок перегляду судових рішень в апеляційному, касаційному порядку та за нововиявленими обставинами.

Питання для обговорення:

1. Яким є право на апеляційне оскарження, строки та процесуальний порядок розгляду справ в апеляційному господарському суді?

2. Які існують підстави та особливості провадження з касаційного оскарження судових рішень у Верховному Суді?

3. За яких правових умов, у які строки та за якою процедурою здійснюється перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами?

4. Які межі розгляду справи встановлено для судів апеляційної та касаційної інстанцій згідно з Господарським процесуальним кодексом України?

5. Які види постанов та ухвал мають право приймати суди вищих інстанцій за результатами перегляду господарських справ?

Тема 10. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень господарських судів

Мета: засвоєння знань про процесуальні засади, порядок та механізми виконання судових рішень господарських судів, а також про захист прав учасників виконавчого провадження.

Питання для обговорення:

1. Що становить собою поняття та правова природа стадії виконання судового рішення в господарському процесі?

2. Яким є порядок видачі, вимоги до форми, змісту та строки пред'явлення до виконання наказу господарського суду?

3. Які особливості мають процесуальні питання, що вирішуються судом під час виконання (відстрочка, розстрочка, зміна способу чи порядку виконання)?

4. За яких правових підстав та за якою процедурою здійснюється заміна сторони виконавчого провадження або видача дубліката наказу?

5. Яким є правовий порядок та строки оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного або приватного виконавця до господарського суду?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Господарське процесуальне право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	6	14
2	Тема 2. Юрисдикція та підсудність господарських справ	8	12
3	Тема 3. Учасники процесу, процесуальні строки, витрати та санкції	8	12
4	Тема 4. Докази та доказування у господарському процесі	8	12
5	Тема 5. Загальні положення позовного провадження	8	12
6	Тема 6. Порушення провадження та підготовка справи до розгляду	8	12
7	Тема 7. Розгляд справ у суді першої інстанції	8	12
8	Тема 8. Особливі категорії справ у господарському процесі	8	14
9	Тема 9. Перегляд судових рішень у господарському процесі	8	12
10	Тема 10. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень господарських судів	8	12
Усього годин		78	124

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять, під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи з дисципліни «Господарське процесуальне право України» є засвоєння у повному обсязі навчальної програми, розвиток компетентностей, формування здатності бути активним учасником

освітнього процесу, уміння самостійно опановувати теоретичні й практичні знання (у т.ч. із застосуванням сучасних інформаційних технологій).

Самостійна робота здійснюється у формі: виконання домашніх завдань; підготовки доповідей, рефератів, есе з визначених тем; робота як з нормативно-правовими актами національного законодавства, так і з міжнародно-правовими актами; доопрацювання матеріалів лекції шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативно-правових актів; робота з інформаційними мережами; опрацювання додаткової спеціалізованої літератури; складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Нижче подано варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів денної форми навчання, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно виконати один з таких варіантів:

Варіант 1.

Складіть аналітичний огляд загальних засад господарського судочинства з урахуванням новітніх змін законодавства України та стандартів Європейського суду з прав людини.

Варіант 2.

Проаналізуйте критерії визначення предметної та суб'єктної юрисдикції господарських судів на основі актуальних правових висновків Великої Палати Верховного Суду.

Варіант 3.

Дослідіть специфіку інституту адвокатської монополії та особливості самопредставництва юридичних осіб у господарському процесі в сучасних умовах.

Варіант 4.

Здійсніть критичний розбір механізмів розподілу судових витрат та правових підстав застосування заходів процесуального примусу за зловживання процесуальними правами.

Варіант 5.

Узагальніть особливості збирання, перевірки та оцінки електронних доказів у господарському судочинстві з урахуванням практики застосування цифрових технологій.

Варіант 6.

Сформулюйте порівняльну характеристику вимог до форми, змісту та правових наслідків неподання заяв по суті справи (відзиву, відповіді на відзив, заперечень) у позовному провадженні.

Варіант 7.

Обґрунтуйте значення процесуальних дій на стадії підготовчого провадження для забезпечення ефективного розгляду господарського спору по суті.

Варіант 8.

Систематизуйте правові вимоги до судових рішень господарського суду першої інстанції з виокремленням типових помилок, що допускаються під час їхнього складання.

Варіант 9.

Проведіть комплексне дослідження особливостей розгляду корпоративних спорів та справ про банкрутство (неплатоспроможність) у світлі реформування профільного законодавства України.

Варіант 10.

Розкрийте сутність інституту «касаційних фільтрів» у господарському процесі та правових підстав перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з господарського процесуального права обов'язкове. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1.

1. Розкрийте сутність, завдання та значення господарської процесуальної форми в сучасних умовах.

2. Охарактеризуйте систему джерела господарського процесуального права та визначте в ній місце практики Верховного Суду.

Варіант 2.

1. Проаналізуйте критерії розмежування господарської юрисдикції від інших видів судочинства.

2. Розкрийте зміст і правила застосування інституту виключної підсудності господарських справ.

Варіант 3.

1. Проаналізуйте процесуальний статус та особливості повноважень адвоката як представника сторони в господарському суді.

2. Розкрийте види, порядок обчислення та правові підстави для поновлення процесуальних строків.

Варіант 4.

1. Охарактеризуйте структуру судових витрат у господарській справі та порядок їх розподілу між сторонами.

2. Проаналізуйте підстави, умови та види заходів процесуального примусу (санкцій), що застосовуються господарським судом.

Варіант 5.

1. Розкрийте сутність правила належності та допустимості доказів під час оцінки їх судом.

2. Охарактеризуйте правовий алгоритм та особливості подання, дослідження та оцінки електронних доказів у господарському суді.

Варіант 6.

1. Розкрийте поняття позову в господарському процесі, його елементи та співвідношення матеріальної і процесуальної сторін права на позов.

2. Охарактеризуйте правові вимоги до форми та змісту відзиву на позовну заяву, відповіді на відзив та заперечення.

Варіант 7.

1. Проаналізуйте правові наслідки та підстави для залишення позовної заяви без руху, її повернення або відмови у відкритті провадження.

2. Розкрийте сутність, завдання та значення стадії підготовчого провадження в господарському суді.

Варіант 8.

1. Охарактеризуйте послідовність етапів розгляду господарської справи по суті судом першої інстанції.

2. Розкрийте види судових рішень у господарському процесі та вимоги законності й обґрунтованості, що до них висуваються.

Варіант 9.

1. Проаналізуйте матеріально-правові та процесуальні особливості розгляду господарських справ про банкрутство (неплатоспроможність).

2. Розкрийте сутність та правовий алгоритм процедури врегулювання господарського спору за участю судді.

Варіант 10.

1. Розкрийте межі розгляду справи, строки та процесуальний порядок перегляду рішень в апеляційному господарському суді.

2. Проаналізуйте правову природу наказу господарського суду та процедуру оскарження дій державного чи приватного виконавця.

13. Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей та академічної доброчесності.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Liability and Legal Responsibility in Business: <https://www.coursera.org/learn/liability-and-legal-responsibility-in-business>); Corporate Restructuring & Bankruptcy Modeling: <https://www.coursera.org/learn/corporate-restructuring-bankruptcy-modeling>);

- edX (Commercial and Contract Law: <https://www.edx.org/executive-education/university-of-cape-town-commercial-and-contract-law>).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Що становить предмет, метод та систему господарського процесуального права України як галузі права?

2. Які джерела утворюють правову основу господарського судочинства та яке місце посідає в ній практика Верховного Суду?

3. У чому полягає практичний зміст основних засад (принципів) господарського судочинства, зокрема диспозитивності та змагальності?

4. За якими предметними та суб'єктними критеріями розмежовується юрисдикція господарських судів та судів інших юрисдикцій?

5. Які існують види територіальної підсудності в господарському процесі та за якими правилами визначається виключна підсудність?

6. Які процесуальні наслідки настають для позивача у разі порушення правил юрисдикції або підсудності при поданні позову?

7. Чим відрізняється правовий статус сторін (позивача і відповідача) від статусу третіх осіб у господарському процесі?

8. Які особливості має інститут представництва в господарському суді та які документи підтверджують повноваження адвоката?

9. Як класифікуються процесуальні строки в господарському судочинстві та за якими правилами відбувається їх поновлення чи продовження?

10. З яких елементів складаються судові витрати в господарській справі та за якою формулою здійснюється їх розподіл між сторонами?

11. Які заходи процесуального примусу (санкції) має право застосувати господарський суд до порушників процесуального порядку?

12. Як розподіляється обов'язок доказування між учасниками господарського процесу та що таке стандарт вірогідності доказів?

13. Які правові вимоги висуває ГПК України до належності, допустимості та достовірності доказів?

14. Які особливості має порядок подання, дослідження та оцінки електронних доказів у господарському суді?

15. За яких правових умов та в якому порядку господарський суд може призначити судову експертизу у справі?

16. Які факти та обставини звільняються від доказування (інститут преюдиції) в господарському судочинстві?
17. Що таке позов у господарському процесі та з яких обов'язкових елементів (предмет, підстава) він складається?
18. Які вимоги встановлено до форми та змісту позовної заяви, а також документів, що до неї додаються?
19. У чому полягає юридичне значення та які строки подання відзиву на позовну заяву, відповіді на відзив та заперечення?
20. Які правові наслідки та підстави передбачені для залишення позовної заяви без руху або її повернення позивачу?
21. В яких випадках господарський суд має право відмовити у відкритті провадження у справі?
22. Які ключові завдання, строки та значення має стадія підготовчого провадження в господарському процесі?
23. Які саме процесуальні дії зобов'язаний вчинити суддя та учасники справи під час підготовчого засідання?
24. З яких послідовних етапів (стадій) складається розгляд господарської справи по суті судом першої інстанції?
25. Які процесуальні наслідки настають у разі неявки в судове засідання позивача, відповідача або їхніх представників?
26. Чим відрізняється процедура відкладення розгляду справи від оголошення перерви в судовому засіданні?
27. За яких правових підстав господарський суд приймає ухвалу про зупинення провадження або закриття провадження у справі?
28. Які існують види судових рішень у господарському процесі та які вимоги висуваються до рішення суду першої інстанції?
29. У чому полягають процесуальні особливості розгляду господарських справ про банкрутство (неплатоспроможність)?
30. За якими спеціальними правилами здійснюється судовий розгляд корпоративних спорів у господарських судах?
31. Яким є правовий порядок та строки оскарження дій чи бездіяльності державного або приватного виконавця до господарського суду?
32. Що становить предмет, метод та систему кримінального процесуального права України?
33. Яке юридичне значення має кримінальне процесуальне законодавство та як воно діє у просторі й часі?
34. Який зміст та практичне значення має засада верховенства права в кримінальному провадженні?
35. Як реалізується засада законності під час вчинення процесуальних дій і прийняття рішень?
36. У чому полягає сутність засади презумпції невинуватості і забезпечення доведеності вини?
37. Як забезпечується право підозрюваного і обвинуваченого на захист у кримінальному процесі?
38. У чому виявляється засада змагальності сторін та свободи в поданні ними своїх доказів?
39. Які правові механізми забезпечують реалізацію засади гласності і відкритості судового провадження?
40. За якими критеріями учасники кримінального провадження класифікуються на відповідні процесуальні групи?

15. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: словесні (лекція, пояснення); пояснювально-демонстраційні (презентації, ілюстрації, демонстрації); метод проблемного викладання; методи візуалізації; використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Методи навчання на семінарських заняттях: словесні (дискусія, співбесіда); пояснювально-демонстраційні (аналіз прикладів); практичні (розв'язання процесуальних задач, аналіз цивільних справ, складання процесуальних документів); кейс-метод (аналіз і вирішення процесуальних ситуацій); пошуковий і дослідницький методи; інтерактивні методи (дискусії, дебати); використання інформаційно-комунікаційних технологій.

16. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни *«Господарське процесуальне право України»* використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо.
- для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

17. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни *«Господарське процесуальне право України»* є підсумковий контроль – екзамен.

18. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни *«Господарське процесуальне право України»* відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	

Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ([https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-\(red-2021\).pdf](https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-(red-2021).pdf)).

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за заявою здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до **10 балів** у межах самостійної роботи.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Господарське процесуальне право України» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

19. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 бали	5 бали	5 бали	5 бали	5 бали	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

20. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Господарське процесуальне право України» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

21. Рекомендована література

1. Баїк О.І. Здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану в Україні: правовий аналіз. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-7/37>
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 липня 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.
3. Господарське процесуальне право: загальна частина: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 178 с.
4. Господарський процес: навч. посіб. / [В.А. Кройтор, О.В. Синегубов, О.Г. Бортнік та ін.]; за заг. ред. проф. В.А. Кройтора. Харків, 2020. 328 с.
5. Господарське процесуальне право: навч. посіб. для студентів спеціальності 081 «Право» / уклад. С.І. Бевз. Київ: КПП ім. І. Сікорського, 2021. 103 с.
6. Кухарчук А.В., Ткаченко О.Р., Борисов І.В. Захист корпоративних прав. *Juris Europensis Scientia*. 2023. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32782/chem.v4.2023.6>
7. Мелех Л.В. Господарський процес України: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 316 с.
8. Рябов Д.С. Щодо конкретизації основних засобів правового характеру, які використовуються при здійсненні юридичного обслуговування договірної роботи суб'єктів господарювання. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Вип. 1. DOI: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.1.11>
9. Фесенко О.М. Міжнародно-правові стандарти захисту інвестицій. Правові новели. 2020. № 11. С. 123–127.
10. Фесенко О.М. Адміністративно-правовий захист інвестицій в Україні: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 580 с.
11. Фесенко О.М., Олійник С.М., Стерліков О.С. Захист прав інтелектуальної власності у зовнішньоекономічній діяльності: господарсько-правові та міжнародно-приватноправові аспекти. *Академічні візії*. 2023. Вип. 15. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20472422>
12. Чернега В.М. Господарське процесуальне право: загальна частина: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 178 с.
13. Шпомер А.І., Скуміна Х.П. Особливості здійснення господарського процесу в умовах воєнного стану. *Право та державне управління*. 2023. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.4.4>